

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Lovforslaget

vedtoges enstemmigt med 106 stemmer.

Formanden: Lovforslaget vil nu blive tilstillet statsministeren.

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om lån til håndværk og mindre industri.

(Lovforslaget (nr. 69) findes i tillæg A. sp. 1299, fremsættelsen i tidenden sp. 1690).

Lovforslaget sattes til forhandling.

K. J. Mortensen: Forslaget, som her er forelagt, er en direkte følge af betænkningen om håndværket og den mindre industri. Jeg kan på socialdemokratiets vegne anbefale forslaget til velvillig behandling, idet jeg tror, det er rigtigt, når kommissionen siger, at det er nødvendigt med lån til rationaliseringen. Jeg ønsker imidlertid forslaget drøftet indgående i udvalg, idet formålet med disse lån må være at skabe bedre muligheder for håndværket og den mindre industri, for at disse kan klare sig under den strukturændring, der sker på dette område. Det fremgår således af kommissionens betænkning, at en undersøgelse af byggevirksomheder med fra 1 til 19 ansatte viser, at 4 pct. af disse virksomheder er nedlagt i perioden fra 1958 til 1965, og 15 pct. har mindre beskæftigelse. Ligeledes fremgår det af betænkningen, side 93, sp. 2, at fra 1948 til 1965 er ca. 20.700 virksomheder af denne kategori blevet nedlagt.

Vi er i Danmark kendt for at have en yderst dygtig håndværkerstand med god og solid håndværksmæssig uddannelse, hvilken vi må være villige til at gøre noget for at bevare, men vi må alligevel sikre, at lånemulighederne gennem dette forslag ikke kommer til at virke som et redningsbælte, der holder kunstigt liv i en stand, som ikke

længere har mulighed for at bestå, på grund af at den er groet fast i gamle normer. Dette er tilsyneladende i et vist omfang tilfældet med landbruget, og man havner så i en situation, hvor vedvarende støtte er nødvendig.

Formålet må være, at man giver mulighed for rationalisering og modernisering, som kan bevirke bedre indtjening gennem forenkledede arbejdsmetoder, hvilket igen kan bevirke en billiggørelse af bl. a. byggeriet, hvilket i høj grad kan være tiltrængt. Dette fremgår også af betænkningen, hvori man fastslår, at de manglende indtjeningsmuligheder bare er væltet over på priserne. Man må også erindre, at den overgang til nye former for byggeri, som byggevirksomhederne må indstille sig på, kræver store investeringer.

En anden ting er, at man i betænkningen oplyser, at en undersøgelse blandt ca. 1.400 virksomheder foretaget af Håndværksrådet viser, at de udestående fordringer fra 1963 til 1966 er steget fra 342.000 kr. til 448.000 kr. Den låneordning, man nu tilbyder, skulle ikke gerne anvendes til kreditfinansiering i virksomheder, som er kommet i klemme ved regeringens lånepolitik over for byggeriet.

Da jeg indtrådte i folketinget for ca. 1 år siden, fik jeg den forklaring, at syltetøjskrukken, som er malet på væggen under tavlen med udvalgsmøder, var en hentydning til den langsommelige gang i udvalgsarbejdet. Jeg har nu i den seneste tid fået forklaret om behandlingstiden, at de låneansøgninger, som er blevet behandlet efter den i dag gældende lov, også går gennem syltetøjskrukken. Jeg håber, at ændringen efter det nu fremsatte forslag vil bevirke en væsentligt hurtigere behandling af sagerne. Jeg ønsker dog gerne under udvalgsarbejdet en drøftelse af, hvorledes man sikrer sig, at det er de rette ansøgere, som får bevillet lånene, når sagerne udelukkende skal afgøres i direktoratet for egnsudvikling uden forudgående udtalelse af de lokale håndværkerorganisationer. Jeg tænker her på, at direktoratet måske kunne være indstillet på at forlodsbehandle de sager, der kommer fra områder, der falder ind under loven om egnsudvikling.

Med disse bemærkninger anbefaler jeg forslaget til velvillig og hurtig behandling.